

מבט לאיראן

12 בינואר 2023 – 26 בינואר 2023

עורך: ד"ר רז צימט

עיקרים

- שר החוץ האיראני, חסין-אמיר עבדאללהיאן, הגיע ב-12 בינואר 2023 לביקור בלבנון במהלכו נועד עם בכירי הממשל הלבנוני, עם חסן נצראללה, מזכ"ל חזבאללה, ועם זיאד אלנח'לה, מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין. בתום ביקורו בלבנון, המשיך שר החוץ לביקור בסוריה, במהלכו נפגש עם בכירי הממשל הסורי, ובראשם הנשיא אסד, ועם נציגי הפלסטינים בדמשק.
- ראש המטה הכללי של הכוחות המזוינים האיראנים נפגש ב-23 בינואר 2023 בטהראן עם שר ההגנה הסורי. השניים דנו בהמשך התקיפות הישראליות בסוריה, בהתפתחויות באזור ובשיתוף הפעולה הצבאי בין המדינות.
- מקורות המנטרים תעבורה ימית בינלאומית דיווחו על הגעת שתי מכליות נפט איראניות מאיראן דרך תעלת סואץ לנמל באניאס בסוריה. בתוך כך, הצהיר מזכ"ל חזבאללה כי ארצות הברית מונעת מלבנון להסכים להצעת איראן לספק דלק ללבנון כדי לסייע לה בפתרון משבר האנרגיה.
- מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה הגיע במחצית ינואר לביקור בבגדאד כדי להשתתף בהלוויית אלמנתו של איש דת שיעי בכיר. ביקורו התקיים על רקע ביקור של מתאם הבית הלבן לענייני המזרח התיכון וצפון אפריקה בבגדאד ולקראת נסיעה צפויה של ראש ממשלת עיראק לארצות הברית.

המעורבות האיראנית בסוריה ובלבנון

- שר החוץ האיראני, חסין-אמיר עבדאללהיאן (Hossein Amir Abdollahian), הגיע ב-12 בינואר 2023 לביקור בלבנון במהלכו נועד עם בכירי הממשל הלבנוני, בראשם ראש ממשלת המעבר, נגי'ב מיקאטי; יושב ראש הפרלמנט, נביה ברי; ושר החוץ עבדאללה בו-חביב. במסיבת עיתונאים עם מקבילו הלבנוני אמר עבדאללהיאן, כי השניים דנו בדרכים לחיזוק הקשרים בין המדינות בתחומי המסחר, הכלכלה והתיירות. שר החוץ האיראני הדגיש, כי איראן תומכת ב"התנגדות בלבנון ובפלסטין נגד מעשי התוקפנות של המשטר הציוני" וכי ביטחונה של לבנון ופיתוחה מהווים חלק מהביטחון ומהפיתוח של איראן ושל האזור כולו. עבדאללהיאן הצהיר, כי איראן אינה מתערבת בענייניה הפנימיים של לבנון וקוראת לדיאלוג בין כל הזרמים הפוליטיים בלבנון לשם השלמת תהליך כינונה של ממשלה חדשה. בהתייחסו למשבר החשמל בלבנון, אמר שר החוץ כי איראן מוכנה להקים תחנות כוח בלבנון בתיאום עם הממשלה הלבנונית. עוד אמר עבדאללהיאן, כי איראן מברכת על הדיאלוג בין סוריה לתורכיה ומאמינה שהוא ישרת את האינטרסים של שתי המדינות (איסנ"א, 13 בינואר 2023).

**מסיבת עיתונאים משותפת לשרי החוץ של איראן ולבנון
(איסנ"א, 13 בינואר 2023)**

במהלך ביקורו בבירות נפגש עבדאללהיאן גם עם מזכ"ל חזבאללה, חסן נצראללה. במהלך הפגישה שוחחו השניים על ההתפתחויות האחרונות ועל המצב הפוליטי בלבנון, בזירה הפלסטינית ובאזור. כמו כן, השניים סקרו את האיומים הנובעים מ"הקמת ממשלת המושחתים והקיצוניים בישות האויב" ושוחחו על מעמד ציר ההתנגדות מול ההתפתחויות האזוריות והבינלאומיות (תסנים, 13 בינואר 2023).

בסיום ביקורו בלבנון, המשיך עבדאללהיאן לביקור בסוריה, במהלכו נפגש עם בכירי הממשל הסורי, ובראשם הנשיא בשאר אסד. במסיבת עיתונאים עם עמיתו הסורי, פיצל מקדאד, אמר עבדאללהיאן, כי דן עם הנשיא אסד בסוגיות בילטרליות, אזוריות ובינלאומיות וכי אסד הזמין את נשיא איראן, אברהים ראסי, לבקר בדמשק. עוד אמר שר החוץ האיראני, כי דן עם שר החוץ הסורי בדרכים להרחיב את הקשרים המסחריים והכלכליים בין איראן וסוריה וכי השניים הסכימו לחדש בעתיד הקרוב את מסמך שיתוף הפעולה האסטרטגי ארוך הטווח בין שתי המדינות. הוא הכחיש כי קיימים חילוקי דעות בין המדינות, המעכבים את מימוש ההסכמים שנחתמו בעבר, וטען כי היחסים בין דמשק לטהראן נמצאים במיטבם וכי הנשיא אסד אישר שהנהגות שתי המדינות מעוניינות להעמיק את היחסים ביניהן. בהתייחס לדיווחים בנוגע לשיחות בין סוריה ותורכיה אמר עבדאללהיאן, כי לאיראן קשרים חשובים עם שתי המדינות וכי היא תמשיך במאמצים דיפלומטיים לקרב בין אנקרה ודמשק ולפתור את הבעיות ביניהן (פארס, 14 בינואר 2023).

עיתון הסורי אלוטן דיווח (16 בינואר 2023) מפי גורמים איראנים, כי ביקורו של עבדאללהיאן בסוריה היה חיובי ופורה. גורמים אלה הכחישו את הדיווח, שהתפרסם ב-15 בינואר בעיתון האמריקאי וול סטריט ג'ורנל, כי איראן העלתה את מחיר הנפט האיראני המיוצא לסוריה. לטענתם, קיים תיאום מלא בין שתי המדינות בכל הנוגע לנפט וכי איראן תמשיך לעמוד לצידה של סוריה במלחמה הכלכלית המתנהלת נגדה, כשם שעמדה לצד סוריה במלחמה נגד הטרור. עוד נמסר בדיווח, כי איראן רצינית בכוונתה לחתום על הסכם שיתוף פעולה ארוך טווח עם סוריה.

**פגישת שר החוץ האיראני עם נשיא סוריה
(תסנים, 14 בינואר 2023)**

ראש המטה הכללי של הכוחות המזוינים האיראנים, מחמד באקרי (Mohammad Bagheri), נפגש ב-23 בינואר 2023 בטהראן עם שר ההגנה הסורי, עלי מחמוד עבאס (Ali Mahmoud Abbas). השניים דנו בהמשך התקיפות הישראליות בסוריה, בהתפתחויות האזוריות ובעריכת תמרונים צבאיים משותפים לשתי המדינות. באקרי שיבח את התייצבותה של סוריה לצד הפלסטינים, במיוחד על רקע הנורמליזציה ביחסים בין כמה ממדינות ערב לישראל. הוא הדגיש את תמיכתה הנמשכת של איראן בסוריה ואת מחויבותה להמשיך שיתוף הפעולה בין המדינות, לרבות סיוע איראני בשיקום צבא סוריה (פארס, 23 בינואר 2023).

**פגישת שר ההגנה הסורי עם ראש המטה הכללי של הכוחות המזוינים האיראני
ם (פארס, 23 בינואר 2023)**

מקורות המנטרים תעבורה ימית בינלאומית דיווחו על תנועת שתי מכליות נפט איראניות: SIRVAN SABOU ו- ARMAN 114 מאיראן דרך תעלת סואץ לכיוון נמל באניאס בסוריה (@Istihbarat1800L, 21 בינואר 2023; vesselfinder.com, 22 בינואר 2023). ב-10 בנובמבר 2022 דיווח העיתון הסורי אלוטן מפי מקורות בטהראן, כי איראן החליטה להגדיל את יצוא הנפט שלה לסוריה ל-3 מיליון חביות בחודש כדי לסייע לסוריה להתגבר על משבר האנרגיה. העיתון ציין, כי הגעתן של מכליות נפט איראניות לסוריה נמשכת באופן רצוף מאז התחדשה תנועת המכליות בין המדינות בעקבות הסכמות, שהושגו במהלך ביקורו של הנשיא אסד בטהראן במאי 2022, בנוגע לפתרון הקשיים הנוגעים לקו האשראי האיראני-סורי.

בנאום במהלך טקס הענקת פרס בתחום "ספרות ההתנגדות" בבירות, אמר מזכ"ל חזבאללה, חסן נצראללה, כי ארצות הברית מונעת מלבנון לקבל דלק איראני. הוא ציין, כי איראן הציעה לספק דלק ללבנון למשך חצי שנה כדי להעלות את אספקת החשמל לשמונה שעות ביום, וכי ההצעה האיראנית עדיין תקפה. הוא קרא לבעלות בריתה של ארצות הברית לנצל את קשריהן עימה כדי להשיג את אישורה להבאת הדלק מאיראן (אלמיאדין, 17 בינואר 2023).

המעורבות האיראנית בעיראק

מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, אסמאעיל קאא'ני, הגיע ב-16 בינואר 2023 לביקור בבגדאד. במהלך ביקורו השתתף קאא'ני בהלוויית אלמנתו של איש הדת השיעי הבכיר איתאללה סיד מחמד באקר אלחכים, שנהרג בשנת 2003 (נור ניוז, 16 בינואר). קאא'ני הגיע לבגדאד על רקע ביקור, שקיים מתאם הבית הלבן לענייני המזרח התיכון וצפון אפריקה, ברק מקגורק, בעיראק. היומון אלערבי אלג'דיד דיווח (16 בינואר 2023), כי ביקור המתאם האמריקאי נועד לדון בסוגיות שונות, לרבות המשך הנוכחות הצבאית האמריקאית בעיראק. זאת, לקראת נסיעה צפויה של ראש ממשלת עיראק, מחמד אלסודאני, לארצות הברית.

מפקד כוח קדס באתר חיסולם של קאסם סלימאני ואבו-מהדי אלמהנדס בגדאד (צאברין ניוז, 16 בינואר 2023)

שר האנרגיה האיראני, עלי-אכבר מחראביאן (Ali-Akbar Mehrabian), נפגש ב-17 בינואר 2023 בטהראן עם שר החשמל העיראקי, זיאד עלי פאצ'ל (Ziad Ali Fadhil), ודן עימו בסיוע איראני לעיראק בתחומי האנרגיה החשמל, לרבות הקמת תחנות כוח בידי מומחים איראנים והמשך יצוא גז איראני. שר האנרגיה העיראקי הביע עניין להשתמש ביכולות ובידע האיראנים לשיפור תעשיית החשמל בארצו וציין, כי מומחים וחברות מתחום החשמל באיראן פועלים כבר כיום בעיראק (תסנים, 17 בינואר 2023).

פגישת שר האנרגיה האיראני ושר החשמל העיראקי
(איסנ"א, 17 בינואר 2023)

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

◀ סגן מפקד משמרות המהפכה, עלי פדוי (Ali Fadavi), אמר בכנס השנתי לציון מבצע "עופרת יצוקה", שהתקיים בטהראן ב-17 בינואר 2023, כי הסוגיה הפלסטינית נמצאת בראש סדר העדיפויות של המוסלמים וכי "המשטר המזויף הציוני", שאין לו כל קשר לדת משה, ייעלם בקרוב וכך גם ארצות הברית התומכת בו. הוא ציין, כי מה שהציונים רצו שיתרחש באיראן, יקרה בתל אביב ובחיפה. בכנס השתתפו נציגי הפלגים הפלסטינים, ובהם נציג חמאס בטהראן, ח'אלד אלקדומי (Khaled al-Qodoumi) (איסנ"א; אלעאלם, 17 בינואר 2023).

סגן מפקד משמרות המהפכה ב"כנס עזה" בטהראן
(איסנ"א, 17 בינואר 2023)

◀ שר החוץ האיראני, חסין-אמיר עבדאללהיאן, נפגש במהלך ביקורו בדמשק עם נציגי הפלגים הפלסטינים, ובהם משלחת חמאס בראשות אסאמה חמדאן. במהלך הפגישה אמר עבדאללהיאן, כי איראן תמשיך לתמוך בעם הפלסטיני וב"התנגדות". נציגי הפלגים שיבחו את תמיכת איראן בסוגיה הפלסטינית (אלוטן, 15 בינואר 2023). קודם לכן, נפגש עבדאללהיאן בבירות עם מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין, זיאד נח'אלה, ודן עימו בהתפתחויות בזירות הפלסטינית והאזורית (איסנ"א, 13 בינואר 2023).

פגישת שר החוץ האיראני עם זיאד נח'אלה בבירות (איסנ"א, 13 בינואר 2023)